

Valodas konsultācijas: elektroniskā datubāze

<http://www.valodaskonsultacijas.lv/lv/questions/802>

Jautājums

Kā pareizi: *Mīlā māmiņ!* vai *Mīlo māmiņ!?*

Atbilde

Pareizi ir abi varianti: *Mīlā māmiņ!* un *Mīlo māmiņ!*

Noteiktie īpašības vārdi (piemēram, *mīlais draugs*, *mīlā draudzene*) pēc vajadzības var tikt lietoti vokatīvā, turklāt šajā locījumā tiem ir divējādas vārdformas.

Ja lietvārdu vokatīvā lieto ar nominatīva galotni, tad atkarīgajam īpašības vārdam ir noteiktā nominatīva galotne: *labais dēls!* *mīlā māte!* Tā tas vienmēr ir daudzskaitlī: *mīlie cilvēki!*

Ja lietvārdam vienskaitļa vokatīvā ir vai nu ar akuzatīvu sakritusi, vai bezgalotnes forma, tad no tā atkarīgu īpašības vārdu lieto vai nu ar noteikto nominatīvu, vai akuzatīvu galotni: *mīlais puisīt!* vai *mīlo puisīt!* *mīlā māsiņ!* vai *mīlo māsiņ!* Piemēram: *Pagaidiet, jaunais draugs!* *Jauno cilvēk,* vai *jūs nepaskaidrotu tuvāk,* kā *jūs to domājat?* (M. Zīverts)

**Noteikto īpašības vārdu locīšanas pamatparadigmas
Vienskaitlis**

	Vīriešu dzimte	Sieviešu dzimte
N	<i>mīlais draugs</i>	<i>mīlā māte</i>
G	<i>mīlā drauga</i>	<i>mīlās mātes</i>
D	<i>mīlajam draugam</i>	<i>mīlajai mātei</i>
A	<i>mīlo draugu</i>	<i>mīlo māti</i>
I	<i>ar mīlo draugu</i>	<i>ar mīlo māti</i>
L	<i>mīlajā draugā</i>	<i>mīlajā mātē</i>
V	<i>mīlais draugs!</i>	<i>mīlā māte!</i> <i>mīlā māt!</i> vai <i>mīlo māt!</i>

Daudzskaitlis

	Vīriešu dzimte	Sieviešu dzimte
N	<i>mīlie draugi</i>	<i>mīlās mātes</i>
G	<i>mīlo draugu</i>	<i>mīlo māšu</i>
D	<i>mīlajiem draugiem</i>	<i>mīlajām mātēm</i>
A	<i>mīlos draugus</i>	<i>mīlās mātes</i>
I	<i>ar mīlajiem draugiem</i>	<i>ar mīlajām mātēm</i>
L	<i>mīlajos draugos</i>	<i>mīlajās mātēs</i>
V	<i>mīlie draugi!</i>	<i>mīlās mātes!</i>

Avoti

- Nītiņa, D. Īpašības vārds (adjektīvs) un adjektīvisks divdabis.*Latviešu valodas gramatika*. Atb. red. D. Nītiņa, J. Grigorjevs. Rīga : LU Latviešu valodas institūts, 2015, 391.–392. lpp.
- Guļevska, D., Miķelsone, A., Porīte, T. *Pareizrakstības un pareizrunas rokasgrāmata*. *Latviešu valoda*. Rīga : Avots, 2002, 87.–88. lpp.
- Freimane, I. *Valodas kultūra teorētiskā skatījumā* Rīga : Zvaigzne, 1993, 94.–95. lpp.
- Ceplīte, B., Ceplītis, L. *Latviešu valodas praktiskā gramatika*. Rīga : Zvaigzne, 1991, 23., 30. lpp.
- Kalnača, A. Morfoloģija. *Latviešu valoda*. Red. A. Veisbergs. Rīga : LU Akadēmiskais apgāds, 2013, 62. lpp.

